

Gradnja Hrvatskog Doma odpočela

Već odavna osjeća se u Samoboru potreba Doma t. j. zgrade, u kojoj bi sva naša društva našla potrebne prostorije, napose doličnu dvoranu. Pred kojih 10 i 15 godina živo se raspravljalo o gradnji doma, ali na žalost do ostvarenja nije došlo, premda su novčane i privredne okolnosti bile dosta povoljne, svakako povoljnije nego danas.

Za gradnju Hrvatskog doma oduševio se odbor Hrvat. kulturnog društva „Napredak“ u Samoboru, a kad se našlo na ozbiljniji odziv u gradjanstvu, osnovan bi posebni akcioni odbor s naročitom zadaćom, da se naj-živje lati posla, da što prije dođe do gradnje.

Iskustvo je doskora pokazalo, da i najbolji rad akcionog odbora nije dovoljan, da se poluci uspjeh. S toga je osnovana „Zadruga Hrvatski dom“ s ograničenim jamstvom Pravila zadruge po nadležnoj su vlasti odobrena, štampana su u prikladnom formatu, da ih može svaki zadružar imati vazda pri ruci te ih proučiti. Naša zadružna HD pristupila je kao član u revizijski savez „Gospodar. Sloga“ u Zagrebu.

Na temelju prikupljenih zadružnih udjela, te sabranih darova i prihoda od priredaba, i na osnovu obećanja mnogih građana da će preuzeti stanoviti broj udjela ili pružiti svoju pomoć u novcu ili u materijalu, čim se odpočne s gradnjom, ravnateljstvo Zadruge odlučilo se napokon i to na temelju zaključka izvanredne skupštine i odobrenja nacrta, da pristupi samoj izvedbi gradnje.

Radovi su odpočeli, i ako ne nastupi preobraća zima, i ako građani i seljaci prema obećanju svojem bez otkljevanja pruže svoju pomoć, moglo bi se još ove godine staviti novogradnju Hrvatskog doma pod krov.

Na stranu dakle sa besmislenim prigovorima, na stranu sa kojekakovim ispričama, na stranu sa malodruštvo i nekajem! Svaki gradi svoj dom kako može! Gradi ga i Samobor, onaki, kakvi seda može. Neka samo svaki po mogućnosti dade svoj doprinos bilo u kojem obliku, i dom će biti izgrađen! Raspravljati mogli bi još 10 godina, a akko ne bi radili, ostali bi opet bez doma!

Neka se ne boje ni neli gospodari, kako neki kažu da se boje. Dom ne će biti krčma već hram prosvjetе, stjecanje svijesnih, naprednih i za opće dobro Samobora i domovine, oduševljenih građana i seljaka; biti će nadopunjak škole, biti će sastajalište obrtnika i radnika, da sklopljuju rade za obranu svojih staležkih interesa;

bit će vijećnica, gdje će se držati ozbiljna vijećanja o napretku društvenosti, kulture, civilizacije, socijalnih pravnanja i t. d.

Gostione i krčme nastaviti će bez konkurenčije od strane Doma sa svojim radom, a ako se prigodom koje veće priredbe u Domu bude goste podvorilo pićem i jelom, bit će to tek nuzgredno a ne zanatski, kako je bivalo i do danas kod nas i drugdje.

Ovim velikim koristima općenitosti, kojima ima da služi Dom, ne valja prepostavljati interes pojedinaca, a koji i onako nisu ugroženi! Opće dobro mora da je nad interesom pojedinaca! Toliko se mora da uzdigne svaki građanin.

„Ali“ — iznose neki neupućeni — „što će biti s vatrogasnim spremištem?“ — „Vatrogascima se nemoji nepravda!“ Na umirenje ovakovima iznosimo sljedeće činjenice:

Odluka, da se Dom gradi do sadašnjega vatrogasnog spremišta i to tako, da se k zgradi spremištu prigradi dvorana Doma sa nužnim nusprostorijama, stvorena je tek na osnovu usmenog i pismenog sporazuma između trgovine, Vatrogasnog društva i zadruge HD. — Ugovoren je napose, da vatrogasno društvo imade pravo nesmetano i dalje služiti se u vatrogasne svrhe prostorijama vatrogasnog spremišta i to tako dugo dok ne bude moguće, da se danas sutra izgradi dolično novo spremište. To pravo može si vatrogasno društvo osigurati putem gruntovne uknjižbe.

Tako je pisaneno utvrđeno, kod toga će sve tri interesirane stranke i ostati. Svako drugo tumačenje nije nego nedostojno i tendenciozno izvršenje istine i štetno podvaljivanje.

Ako će biti nužno, da se kod same gradnje Doma budu morale izvesti neke radnje i na zgradi spremišta, to je sasvim prirodno i predvidivo, ali te radnje ne će biti nipošto na bilo kakvu štetu spremišta. Ono će ostati u svojim dimenzijama netaknuto i tako uporabivo u vatrogasne svrhe kao što je sada.

Dom se gradi — dom prosvjete, dom društava, dom složnoga rada, dom jednodušnosti i ljubavi bratske dom naše bolje budućnosti. Nitko neka se ne isključi od suradnje, nitko neka ne uskrati svoje pomoći! zajednički dom neka se gradi zajednički! Potomstvo će s osobitim zanimanjem i poštovanjem čitati u analima imena onih, koji su doprinijeli žrtve za taj dom!

—č

U borbu protiv nepismenosti!

Prosvjetna razina nekog naroda ne prosuđuje se samo prema razini i stanju njene književnosti i umjetnosti, prema broju sveučilišta i kazališta, prema broju umjetničkih i znanstvenih akademija, nego i po prosvjetnom prosjeku širokih narodnih slojeva.

Sjajno razvijena književnost i nauka ne znače još, da je narod kao cijelina prosvjetno usavršen.

Danas, kad su široki narodni slojevi stekli politička prava, kad široki narodni slojevi odlučuju o sudbini naroda, potrebno je, da ti slojevi uz zdrav razum imaju također i veliko znanje. U protivnom slučaju postaju ti široki narodni slojevi, a time i čitav narod, koji nije odlučuje, igračka u rukama nesavjesnih političara demografa i narodnih nametnika, koji laganjem i laskanjem uvjeravaju narod, da čine ono, što narod želi, i da ga vode onim putem, koji narod vjeruje, da je ispravan, no koji ne ispunjuju obećano.

Da narod uzmogne pronaći uvijek pravi put, kojim treba koračati, potrebna mu je živa narodna svijest, razvijen društveni osjećaj, zdrav razum, što sve hrvatski narod u velikoj mjeri pôsjeđuje i kao gotovo najvažnije — znanje širokih narodnih slojeva. Bez osnovnog znanja povjesti i zemljopisa, da drugo i ne spominjemo, nema niti političkog znanja.

A to se može sjeći samo pismenošću!

Kako je malen opseg znanja nepismenog čovjeka, a kako je velik broj nepismenih u hrvatskom narodu. Negdje dosiže broj nepismenih i do 70 posto stanovništva pa i više.

Upravo je isključeno, da bi mogao narod sa nepismenim širokim slojevima pronaći uvijek ispravne puteve u borbi za ostvarenje svojih narodnih težnja. Na ispravne puteve će naići i tim putevima stalno koracati, kad suzbije veliku nepismenost.

Dakle, borba protiv nepismenosti.

Neznanje ima za posljedicu siromaštvo, a siromaštvo povlači za sobom kulturno i gospodarsko robovanje. Život danas teče brzo i sve će brže. Ne samo političke već i gospodarske prilike se brzo mijenjaju. Drugačije je to bilo prije 50, 100 i više godina, kad je gospodarski život tekao danas isto kao jučer.

Tko se ne zna prilagoditi novim gospodarskim prilikama, potrebama tim što propada.

Da li takovo prilagođivanje možemo tražiti od čovjeka nepismenog, a u hrvatskom narodu imade veliki broj nepismenih, dakle nedoraslih za privrednu borbu.

Pokrenimo se i sposobimo narod i za ovu borbu; zato — u borbu protiv nepismenosti.

Svjesni smo i uvjereni, da je najbolnija rana hrvatskog naroda nepismenost odn. neznanje širokih slojeva.

Pridonesimo svaki svoj obol, da izlijecimo ovu ranu!

Ne propuštajmo ni jednu zgodu u suzbijanju ovog našeg narodnog poroka.

Nagovarajmo i potičimo nepismene da nauče čitati i pisati, učimo ih i omogućimo im učenje!

Imajmo na umu primjer, kako bi nam bilo strašno, da najednom ne uzmognemo pročitati ni jednog slova, ni jedne riječi!

HKD „Napredak“ uzeo si je za dužnost, da zajedno sa ostalim hrvatskim prosvjetnim organizacijama sistematski radi na suzbijanju nepismenosti. U tom radu postignuti su lijepi uspjesi a naročito u Bosni i Hercegovini.

Samoborska podružnica Napretka preuzeala si je, da razvije svoju djelatnost na području samoborskog kotara a napose u samom Samoboru.

Poduprimo HKD „Napredak“ i njegovu samoborsku podružnicu, poduprimo borbu čitavog hrvatskog naroda protiv nepismenosti — i novcem — rječju — i djelom! Dr. M. J.

Pošto je prisutan dovoljan broj članova za stvaranje pravovaljanih zaključaka otvara predsjednik sjednicu u 4 sati popodne te se prelazi na dnevni red.

Općinski zastupnici dr. Orešković i Mijo Tunjko, podnijeli su ostavke na službi opć. zastupnika. Koje je ostavke zastupstvo primilo, pa su na njihova mjesto došli zamjenici sa kandidatske liste gg. Prebeg Mirko, trgovac i Zvonimir Trepko, tvornički namještenik.

Na mjesto dosadanjeg opć. tugaru Jakoba Legac bira se Tunjko Mijo uz mjesecnu plaću od 500 dinara, koju mu se doznaće na isplatu počet od 21 rujna kroz dana nastupa službe.

RAZNE MOLBE

Općinski radnici (težaci) predali su molbu za povišenje radničkih dnevnica.

Općinski odbor ne smatra moljitelje stalnim opć. težacima. Za razne opć. težacke poslove najmlijuju se prema potrebi nadnici. Pribrojaje se, da je nadnica od 15 din za neke poslove preiska, pa se ovlaštuje opć. načelnik da prema ovidjavnosti, napose u ljeubo doba, može nadnica povisiti na 20 din.

Opć. živoder, Josip Benda podnio je molbu za uređenje odnosno popravak ograde oko strviništa i zgrade.

Po predlogu opć. uprave zaključuje se, da se živoderu Bendi za uređenje ograde oko strviništa isplati paušalni iznos od 500 din, da sam tu radoju izvede.

Milan Drušković moli za novčanu pri pomoć za izgradnju Škarpe uz javni put prema Suhodolu.

Općinski načelnik i članovi opć. uprave uvjerili su se da je moljoc dotične radnje već izvršio i utrošio oko 1000 din, pa stoga preduže da mu se dopita pripomoć od 300 din, odnosno za toliko otpise dugovina na opć. namefu. — Zastupstvo ovaj prijedlog prihvata.

G. Vladimir Kirin iz Zagreba, moli da mu općina proda dio svog zemljišta na Stražniku za gradnju vile.

Načelnik izvješćuje, da je sa gospodarskim odborom dotično zemljište pregledao, te nema zapreke da se proda, ali najviše 800 čet. hvat. — Zastupstvo ovlaštuje načelnika da stupi u pregovore sa g. Kirinom, gleda cijene i obujma površine.

Ovi graditelj Blažeković iz Zagreba traži isplatu od 3700 din za nacrt i troškovnik za gradnju opć. ubožnice.

Na predlog opć. uprave zast. odobrava isplatu ovog honorara iz gradj. glavnice ubožke zaklade. Nadalje bira se u odbor koji će voditi brigu oko gradnje ubožkog doma zast. Rožmana, Ivanjčaka, ing. Urlija, Šnidariča i Herceg Antuna.

Načelnik se pak ovlaštuje da jedan dio zemljišta na kojem se imade graditi ubožnice proda, da se namakne potrebna još svrš za gradnju iste.

Načelnik izvješćuje, da su udržene elek. centrale u Zagrebu zatržile od opć. dozvola za polaganje kabela do nove tvornice „Samotex“.

Uprava opć. izasla je u susret UEC uz uvjet sniženja cijene struje i povišenju pristupa za industrijske od 7 na 10% UEC nisu to prihvatile, već su odgovorile otkazom ugovora tvornicama „Samotex“, „Rothstein“ i „Neuman“(?).

Zastupstvo prima do znanja stasovitije što ga u ovom predmetu zauzeđe opć. uprava s jedne i UEC s druge strane, pa zaključuje, da se UEC dozvoli gradnja kabela i izravno pripoveđe industrije „Samotex“ uz uvjet, da općini sniz cijenu rasvjete struje na dio 1/60 i obrnici na 1 din, dok procenat za sve industrije neka bi ostao 7%.

Kritičko bratstvo molji, da se ne zaupaju na uporabu sve sprave blvšeg Hrv. Škola, koje su pohranjene kod trgovca Škola. Zaključuje se molbi udovoljiti uz potvrdu preuzeca sprava i točan popis istih.

Cd. sesire moli da im se dodjeli 4 kv. ogrjevalih drva za čuvanje i streljiti djece. — Zast. dopravlja im 2 hvata.

Zitelji Milenske ulice i oni na spojnom putu između Zagrebačke i Milenske ulice, te zitelji Samostanske ulice, moli za proširenje vodovoda do njihovih kuća.

Sjednica trgovišnog zastupstva

(18 listopada 1938)

Sjednici predsjeda načelnik g. Viktor Regović, zapisnik vodi g. Dane Pavličić, opć. bilježnik.

Od zastupnika prisutni su: Šnidarič Ivan, ing. Urli, Budi Josip, Herceg Anton, Herceg Marko, Bišćan Antun, Rezar Ivan, Kirin Franjo, Rožman Ignac, Šoštaric Milan, Ivančak Franjo.

Izostali su: dr. Orešković, Mijo Tunjko, dr. Bahovec, Novak Mijo, Šoštaric Vladimir, Josip Vrbančić.

Iz H. P. K. „Napredak“

Ovime se izvještava cijenjeno građanstvo da će podružnica „Napredak“ preko svojih članova obaviti popis nepismenih, te se moli građanstvo, da im kod toga posla idu na ruku.

Istodobno će članovi primati dobrovoljne prinose za suzbijanje nepismenosti.

Odbor.

Zadružari kola XIV. i XV.

Ravnateljstvo Samoborske pripomoćne zadruge ovime javlja zadružarima kola XIV i XV da mogu svi podizati zajmove bez obzira na redne brojeve.

U kolu XVI mogu dizati zajmove svi zadružari do uključivo broja 50.

Ravnateljstvo
Samoborske pripomoćne zadruge

Planinarstvo**Skijski tečaj**

Prijave za Skijski tečaj, čiji teoretski dio započinje dne 3 studenog u 8 sati u veče, primaju se najkasnije do 3 studenog prije početka tečaja. Upis vrši Zvonimir Sirovica.

„Martinsko veče“

Priređuje podružnica H. P. D. „Japetić“, za svoje članove(ce) i po njima uvedene goste, U SUBOTU DNE 12 STUDENOG u društvenoj prostoriji. Početak u 8 sati uveče a na kojoj svira vlastiti „PLANINARSKI JAZZ“. Pozivaju se članovi(ce) da ovoj drugarskoj zabavi prisustvuju u što većem broju.

Pozivi uslijedit će posebnom okružnicom, a i prijave primaju se kod Stjepana Cipeka u trgovini Šver i Mirka Rusana u trgovini A. Cizl.

Gđa. ud. Galian iz Zagreba poklonila je društvu za Lipovački dom veliku sliku „Oproštaj Zrinjskoga“ i dva jastuka. Odbor se đarovateljici najljepše zahvaljuje.

„Lipovački dom“ posjetilo je do 24 listopada 1620 planinara i izletnika.

Sport**Vijesti iz H. Š. K. „Samobor“**

U nedjelju dne 16 pr. mj. gostovao je H. Š. K. „Samobor“ u Brežicama na revans utakmici sa Š. K. „Brežice“, te je nakon lijepe i požrtvovne igre pobijedio čvrste i žilave brežičane sa 5 : 2. Samoborci su predveli takovu kombinatornu igru koja je donjela zasluženu pobjedu. Sudio je g. Janko Tkalčić.

Dne 23 pr. mj. gostovao je u Samoboru H. Š. K. „Zrinski“ iz Zagreba, koji je odigrao prijateljsku utakmicu sa H. Š. K. „Samobor“. Nakon žive i oštре igre sa jedne i druge strane, ipak je uspjelo Samoborcima da pobede „Zrinski“ sa rezultatom od 4 : 2.

U nedjelju dne 6 o. mj. održaje se odobrska sjednica u 11 sati prije podne kod g. F. Paara u radioni, pa se umoljavaju gg. odobornici da na istu nefaljeno dođu.

Vijesti iz H. R. S. K. „Croatia“**KLUBSKI PING-PONG TURNIR**

koji je započeo početkom listopada približuje se svršetku. Tokom ovog turnira predvene su mnoge interesantne igre, a bit će i dosta iznenadenja. Prenda se do zadnje partie ne može odrediti točni placement prve petorice, koja će ujedno sačinjavati i momčad, izgleda da će prvo mjesto osvojiti Rotkvić ili M. Paar. Za ostala tri mesta vode ogorčenu borbu Ivančić, Presečki i Kalin. Dakle, do posljedne partie ne može se ništa sigurno reći o konačnom placementu. Prema propozicijama ovog turnira odigrat će prva petorica placiranih FINALE, i to u prostorijama „PUČKE KNJIŽNICE I ČITAONICE“. Publike će posebnim plakatima biti obavijestena o tome. Poslije završetka finala bit će čajanica na kojoj će se pobjednicima podijeliti nagrade.

Promjena voznog reda na vicinalnoj željezniči Zagreb - Samobor

Dne 17. oktobra o. g. stupa na snagu zimski vozni red. Vlakovi će od tog dana saobraćati kako slijedi:

Iz Zagreba za Samobor

na radne dane

u 6¹⁵, 8¹⁵, 10¹⁵, 12³⁰, 14⁰⁰, 16¹⁵, 19⁰⁰, i 20³⁵ sati;

Na nedjelje i blagdane

u 6¹⁵, 7²⁰, 8¹⁵, 10¹⁵, 12³⁰, 14⁰⁰, 15¹⁵, 19⁰⁰, i 20³⁵ sati;

Iz Samobora u Zagreb

na radne dane

u 5⁰⁰, 6²⁰, 8²⁰, 10²⁰, 12³⁵, 14⁰⁵, 16²⁰, 19⁰⁵ i 20¹⁰ sati;

Na nedjelje i blagdane

u 6³⁰, 8²⁰, 10²⁰, 12³⁵, 14⁰⁵, 17³⁰, 19⁰⁵, i 20⁴⁰ sati.

Novi vozni red dobiva se besplatno na svim putničkim blagajnama. Sve informacije na telefon broj 45 12.

Uprava.

jem. U poresku prijavi ima se upisati godišnji bruto — prihod — krija i rema ugovornom stanju u času objave ovoga poziva. Kirajdžija se smje u prijavi potpisati pre nego se u njoj upiše iznos kirije, koju plaća za zgradu, stan ili prostoriju.

Ako zakupac, stanar, potpis i potvrdi neistinite izjave kaznica se sa 50-500 Din.

Ako je poreski obveznik nepisan ili nezna prijavu popuniti može dati unesnu zapšnicu prijavi kod nadležne općine ili ove Poreske uprave i ovakve prijave moraju zakupci, stanari potpisati. Prijave se mogu predavati kod općine ili same Poreske uprave.

Poreska uprava u Samoboru

Referent:

Sel uprave, Inspecor:

Blagojević, v. r.

Franjević v. r.

Iznajmljuje se

ZASEBNA KUĆA sa stanom od 4 sobe i cijelim modernim konforom, te lijepim vrom uz vrlo umjerenu cijenu. Upitati Samostanska 23

Prodaje se hitno

jednokatnica u Samoboru sa četiri sobe, moderan krov i još dva manja stanja, sunčani lijepi položaj, krasna bašta, cijena 185000 Din. može se preuzeti povoljna hipoteka. — Upitati, Dr. Orešković, Samobor.

STAN

od 2 sobe i nus prostorija iznajmljuje se od 1 studenoga. Upitati Perkovčeva ulica 80, prizemno.

Ugodan stan

od 3 sobe, kupaone, izdaje se od 1 studenoga, Samostanska 16.

•SAMOBORSKI LIST• izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Pretplata sa poštarnom na cijelu godinu iznosi 25 Din inozemstvo 50 Din. Uprava i uredništvo Livadičeva ulica br. 2. Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek — Oglase prima uprava prama cjeniku. — Za oglaše, koji se više puta uvrštuju, daje se znatan popust. — Tisk Samoborske tiskare SLAVKA ŠEKA u Samoboru.

Otvorenje radnje

Slobodna sam ovime obavijestiti p. n. građanstvo Samobora i okolice, da sam nakon svršenih stručnih i teoretskih tečajeva, položivi majstorski ispit, otvorila vlastiti

MODNI KROJAČKI SALON

Čest mi je stoga najtoplijie preporučiti se cij. građanstvu za što brojniji posjet, dok će nestojati narudžbe cij. mušterija izvršavati ukusno, po najnovijim krojevima, solidno i uz veoma umjerene cijene.

S čestovanjem

BARICA NORŠIĆ
ŽENSKI KROJAČKI SALON
Samobor, Zagrebačka ulica 3.

PRODAJA PISACIH STROJEVA**»TRIUMPH«**

Ismenili se na potpunom zadovoljstvu cij. mnogobrojnih mušterija koje su te strojeve nabavile, te će biti i za Vas od koristi nabaviti

Pisači stroj TRIUMPH i-a kakvoće

Na skladisti razni novi modeli, počev od najjeftinijeg t. sv. početnog modela do najavansijeg TRIUMPH-STANDARD sa 7 vrstama kolica-vratima od 35-75 cm širine za dopisivanje, fakturiranje i knjigovođstvo.

Zastupnik: P. PATRIĆEVIC, Zagreb • Petrinjska 11, Telefon 55-000